



በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ  
የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት

**ዝክረ ሕግ**

**ZIKRE HIG**

**Of the Council of the Amhara National Regional State  
in the Federal Democratic Republic of Ethiopia**

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ  
መንግስት ምክር ቤት ጠባቂነት  
የወጣ

Issued under the auspices of the  
Council of the Amhara National  
Regional State

✉ 1324  
ያንዱ ዋጋብር 51.06  
Unit Price Birr 51.06

**ማውጫ**

**አዋጅ ቁጥር 246/2009 ዓ/ም**

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የተሻሻለው  
የማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያና ስልጣንና  
ተግባራት መወሰኛ አዋጅ

**Content**

**Proclamation No 246/2017**

A Revised Social Courts Establishment and  
Determination of their Powers and Duties  
Proclamation of the Amhara National Regional  
State.

**አዋጅ ቁጥር 246/2009 ዓ/ም**

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የተሻሻለው  
የማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያና ስልጣንና  
ተግባራትን ለመወሰን የወጣ አዋጅ

**Proclamation No 246/2017**

The Proclamation Issued to Determine the  
Revised Social Courts Establishment and  
Determination of their Powers and Duties of the  
Amhara National Regional State.

በማኅበረሰቡ ውስጥ አዘውትረው የሚነሱ የርስ በርስ  
አለመግባባቶችን በቅድሚያ ራሱ ማኅበረሰቡ  
እንዲፈታቸው ማስቻል አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

WHEREAS, it is found necessary to resolve  
disputes in advance arising frequently in the society  
by themselves thereof,

በኗሪዎች መካከል ይበልጥ የመግባባት እና በሰላም አብሮ የመኖር በጎ እሴቶች ቀጣይነት እንዲኖራቸው ግጭቶች በሽምግልና እና በእርቅ ለሚፈቱበት የቆየ ባሕል ተገቢውን እውቅና መስጠት እና ጥበቃ ማድረግ ብርቱ ጠቀሜታ እንደሚኖረው በመታመኑ፤

በዕለታዊ እንቅስቃሴዎች ምክንያት የሚነሱ አለመግባባቶች አፋጣኝ እልባት እንዲያገኙ በማድረግ ሕብረተ-ሰቡን ከውጣ ውረድና ካላስፈላጊ ኪሳራ ማዳን ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ፤

በክልሉ ውስጥ ፈጣንና ቀልጣፋ የፍትሕ አገልግሎትን ከመስጠት፤ የማኅበራዊ ፍርድ ቤቶችን የፍትሕ ብብሔርና የወንጀል ዳኝነት ስልጣንንም ሆነ የውሳኔ አሰጣጥ ስርዓታቸውን ከማጠናከር ብሎም ከቀበሌ ምክር ቤቶችና ከአጋር አካላት ጋር ያላቸውን ግንኙነት ከማጠናከር አኳያ በሥራ ላይ ያለውን የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያና ስልጣንና ተግባራት መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 151/2000 ዓ.ም እንደገና መቃኘትና ማሻሻል አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የአማራ ክልል ምክር ቤት በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ /49/ ንዑስ አንቀጽ 3 (1) እና አንቀጽ /107/ ንዑስ አንቀጽ /1/ ድንጋጌዎች ስር በተሰጠው ስልጣን መሠረት ይህንን አዋጅ አውጥቷል፡፡

WHEREAS, it is believed that it is important to provide sustainable the values of peace full and good neighbouring relations among the resident, and to have recognition and protect the existing culture of resolving disputes through mediation and arbitration,

WHEREAS, it is found appropriate to protect the society from bureaucracy and incurring unnecessary expenses, by resolving disputes quickly with the society arising therefrom,

WHEREAS, it is found necessary to survey and revise again the existing proclamation that establishes and determines powers and duties of social courts proclamation No 151/2008, with regard to rendering expeditious and effective justice in the region, strengthening the social courts, civil and criminal jurisdiction powers as well as the decision making procedures and also the relationship having with kebele councils and stake holders,

NOW, THEREFORE, The Council of the Amhara National Region in accordance with the powers vested in it under Article 49, sub-article 3/1/ and Article 107, sub-article /1/ of the Revised constitution of the National Region, hereby issued this proclamation.

## **ክፍል አንድ**

### **ጠቅላላ ድንጋጌዎች**

#### **1. አጭር ርዕስ**

ይህ አዋጅ “የተሻሻለው የማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያና ስልጣንና ተግባራት መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 246/2009 ዓ.ም” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

#### **2. ትርጓሜ**

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

1. “በገንዘብ የማይተመኑ ጉዳዮች” የሚለው ሃረግ በዚህ አዋጅ አንቀጽ /19/ ንዑስ አንቀጽ /2/ እና /3/ ስር የተመለከቱትን ጉዳዮች ይገልጻል፡፡
2. “ከባድ እክል” ማለት ከአልጋ ለመነሳት የማያስችል ከፍተኛ ህመም፣ ወይም የቅርብ ዘመድ ወይም ጉረቤት ሞት ወይም በፍርድ ቤቱ ከባድ ስለመሆኑ የታመነበት ሌላ ማናቸውም ዓይነት እክል ነው፡፡
3. “ወኪል” ማለት በሌሎች ሕጎች የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ወካይ የተባለው ሰው በተለያዩ ምክንያቶች ወደ ቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት ወይም ጉዳዩን በሰበር እያየ ወደ ሚገኝ ወደ ማናቸውም ወረዳ ፍርድ ቤት ቀርቦ መከራከር ባልቻለበት ጊዜ እማኞች ባሉበት ይህንኑ ለቀበሌው አስተዳደር አስመዝግቦ እንዲከራከርለት የሚወክለው ማንኛውም ሰው ነው፡፡

## **PART ONE**

### **GENERAL PROVISIONS**

#### **1. Short Title**

This proclamation may be cited as, The Revised Social Courts Establishment and Determination of its Powers and Duties proclamation No 246/2017.”

#### **2. Definition**

In this proclamation, unless the context requires otherwise;

1. “Non pecuniary Matters” defines matters that are stipulated under sub-articles /2/ and /3/ of Article /19/ of this proclamation.
2. “Force Majeure” means a serious illness on bed confining, a close relative or neighbour or any other type of force majeure that is believed by court.
3. “Representative” means, without prejudice of other provisions, any person that has been registered in the kebele administration before witnesses to litigate in kebele social courts and wereda cassation, which sees the case, on behalf of the principal when he is unable to be there in different reasons.

4. “የአካባቢ ባህልና ወግ” ማለት የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት የሽምግልና ሥራውን በሚያከናውንበት አካባቢ በኅብረተሰቡ ተዘውትሮ የተለመደ እና ጎጆነት የሌለው ልማዳዊ አሰራር ነው፡፡

5. “የቅርብ ዘመድ” ማለት የወካይ ወይም የትዳር ጓደኛ ልጆች፣ ወላጆች፣ እህት/ወንድም፣ አያቶችና አጎት/አክስት ናቸው፡፡

6. “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፡፡

7. በዚህ አዋጅ በወንድ ጾታ የተገለጸው የሴትንም ጾታ ይጨምራል፡፡

### 3. ስለ መቋቋም

በክልሉ ውስጥ በእያንዳንዱ የከተማ ወይም የገጠር ቀበሌ የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ከዚህ በኋላ “ማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ” እየተባለ የሚጠራ በዚህ አዋጅ እንደገና ተቋቁሟል፡፡

### 4. የተፈፃሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ በክልሉ ውስጥ በተቋቋሙ ማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች ላይ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

### 5. ዓላማዎች

አዋጁ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፦

4. “**Local Custom and Tradition**” means a customary practice which is not harmful and practiced in the locality where in the social court performs arbitration activities.

5. “**Close Relative**” means the principal’s or spouse’s children, parents, sister/brother grandparents and uncle / aunt.

6. “**Person**” means any natural person or legal personality.

7. The masculine gender stipulated here in this proclamation shall include the feminine gender.

### 3. Establishment

Kebele social court herein after called “**The Social Court**” is re-established by this proclamation in each respective urban or rural Kebele of the region.

### 4. Scope of Application

This proclamation shall be applicable on social courts established in the region.

### 5. Objectives

This proclamation shall have the following objectives:

1. በሕገ- መንግሥቱ የተረጋገጡ የኅብረተሰብ መብቶችና ጥቅሞች በአካባቢ ደረጃ እንዲከበሩ ማድረግ፤
2. የመልካም አስተዳደር ችግሮች እንዲፈቱና የሕዝብ በሰላም አብሮ የመኖር ባህል እንዲዳብር ማስቻል፤
3. በዚህ አዋጅ መሠረት የሚቀርቡላቸው አለመግባባቶች በሽምግልና፣ በእርቅ እና በመግባባት የሚያልቁበትን ሁኔታ መፍጠር፤
4. በዚህ አዋጅ የተመለከቱ አነስተኛ የፍትሐብሔርና የወንጀል ጉዳዮችን እንዲሁም ፍርድቤቶች በህግ የማየት ስልጣን ባልተሰጣቸው የግል ሁኔታን ለማረጋገጥ የሚቀርቡ ጉዳዮችን መርምሮ መወሰን፡፡

### ክፍል ሁለት

## ስለ ማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች አደረጃጀት፣ የዳኝነት ሥነ-ስርዓት፣ የማስቻያ ጊዜ እና ስፍራ

### 6. ስለ ፍርድ ቤቱ አደረጃጀት

1. እያንዳንዱ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት የመጀመሪያ ደረጃ እና ይግባኝ ሰሚ ችሎቶች ይኖራታል፡፡
2. እያንዳንዱ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት ቁጥራቸው ከ7 እስከ 9 የሚደርስ ዳኞች ይኖራታል፡፡ ከሚመረጡት ዳኞች መካከል ቢያንስ ሶስቱ ሴቶች መሆን ይኖርባቸዋል፡፡

1. Cause the realization of rights and privileges of the society protected under the constitution at the local level;
2. Able to solve problems of good governance and enhance the culture of peaceful neighborly co-existence of the people;
3. Create good conditions for solving disputes through arbitration, mediation and negotiation thereby, in accordance with this proclamation;
4. Examine and decide on petty civil and criminal cases as well as on cases submitted to ensure personal status that is beyond the power for courts to see in this proclamation.

### PART TWO

## Organization of Social Courts, Judicial Procedure, Time and Place of Hearing

### 6. Organization of the Social Court

1. Every social court shall have first instance and appellate courts.
2. Every social court shall have from 7 to 9 numbers of judges. Among Appointed judges at least three shall be women.

3. የማኅበራዊ ፍርድ ቤት የመጀመሪያ ደረጃ ችሎት ከ4 እስከ 5 የሚደርሱ ዳኞች የሚኖሩት ሲሆን ከነዚህ ውስጥ ቢያንስ ሁለቱ ሴቶች ይሆናሉ። በዚህ ችሎት 3 ዳኞች በዙር እየተሰየሙ ያስችላሉ።
4. በማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ይግባኝ ሰሚ ችሎት ከ 3 እስከ 4 የሚደርሱ ዳኞች ይኖራሉ። ከነዚህ ዳኞች ውስጥ ቢያንስ አንዱ ሴት መሆን ይኖርባታል። በዚህ ችሎት 3 ዳኞች በዙር እየተሰየሙ ያስችላሉ።
5. በመጀመሪያ ደረጃ ችሎት የሚሰየሙ የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች በይግባኝ ሰሚ ችሎት ሊሰየሙ አይችሉም። በይግባኝ ሰሚነት የተሰየሙ የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች እንዲሁ በመጀመሪያ ደረጃ ዳኝነት ሊሰየሙ አይችሉም።
6. የየችሎቱ የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች ሰብሳቢያቸውንና ምክትል ሰብሳቢያቸውን ከመካከላቸው መርጠው ይሰይማሉ።

## **7. የማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ የዳኝነት ስነ ስርዓት**

1. በዚህ አዋጅ መሠረት የተቋቋመ የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት ሥራውን በአካባቢው ባህል፣ ወግና ልማድ መሰረት ያከናውናል።

3. The social first instance court shall have 4 up to 5 judges, and at least two of them shall be women. By this court, three judges shall assign and adjudge turn by turn.
4. The social court shall have 3 up to 4 appellate judges whom at least one of them shall be women. By this court, three judges shall assign and adjudge turn by turn.
5. The first instance social court judges shall not be assigned in the appellate place of hearing as judges as well as the appellate judges of social court shall not be assigned as a first instance social court.
6. Each social court judges shall elect and assign their presiding and deputy presiding judges among them.

## **7. Judicial Procedure of the Social Court**

1. The established Keble social court, in accordance with this proclamation, shall undertake its activities based on the local custom, tradition and practice.

2. ማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች አስገዳጅ ሁኔታ ካላጋጠማቸው በስተቀር ዝርዝር የፍትሐ ብሔርንም ሆነ የወንጀልኛ መቅጫ ሥነ-ስርዓት ሕግጋትን በጥብቅ ተከትለው እንዲሰሩ አይገደዱም፡፡
3. በስምምነት ሊያልቅ የሚገባው ማናቸውም ጉዳይ ቀርቦ በመታየት ላይ ሳለ፤ ተከራካሪ ወገኖች ሊያስማማቸው የሚችልን ማንኛውንም ሰው ከውጪም ሆነ ከፍርድ ቤቱ ዳኞች መካከል በአስማሚነት መርጠው ሊሰይሙ ይችላሉ፡፡
4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /3/ ድንጋጌ መሰረት ተከራካሪ ወገኖች የራሳቸውን አስማሚ ለመሰየም መግባባት ላይ መድረስ ያልቻሉ እንደሆነ በፍርድ ቤቱ ሰብሳቢ አማካኝነት አንድ አስማሚ ይመደብላቸዋል፡፡
5. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /3/ እና /4/ መሰረት አንድን ጉዳይ በአስማሚነት ያየ ዳኛ ያንኑ ጉዳይ በክርክር ሂደት መልሶ የማየት ስልጣን አይኖረውም፡፡
6. ተከራካሪ ወገኖች በተያዘው ጉዳይ መግባባት ላይ መድረሳቸው የታወቀ እንደሆነ ስምምነቱ እማኞች ባሉበት በጽሁፍ እንዲሰፍር ይደረጋል፡፡

2. Social courts not duty bound to operate adhering to particular procedural laws either civil or criminal unless there exists obligatory condition to do so.
3. Where any case that would be decided on negotiation which is in pending, the disputing parties may elect and assign any person as negotiator either outside or among judges of the court.
4. Where the disputing parties do not agree on the election of a negotiator in accordance with the provision of sub-article /3/ of this article, the presiding judge of the court shall assign one thereon.
5. In accordance with sub-article /3/ and /4/ of this article, a judge participated in negotiation of a case shall have no power to hear the same case.
6. Where the parties negotiate on the instituted case, the negotiation shall be in written form in the presence of witnesses.

7. አስማሚው በተሰጠው ጊዜ ውስጥ ተከራካሪ ወገኖችን አደራድሮ ማስማማት ያለመቻሉን የገለፀ እንደሆነ ጉዳዩ 3 ዳኞች ወዳሉት ወደ መጀመሪያ ደረጃ ችሎት በሰብሳቢው አማካኝነት እንዲመራ ይደረጋል።

8. የማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ የመጀመሪያ ደረጃ ችሎት ባለጉዳዮቹን ለማስማማት ሞክሮ ሊስማሙለት ያልቻሉ እንደሆነ የአካባቢው ባህል፣ ወግና ልማድ በሚፈቅደው መሠረት ተገቢ መስሎ የታየውን ውሳኔ በፅሁፍ ይሰጣል።

9. በውሳኔ አሰጣጥ ረገድ ዳኞቹ ልዩነት የሚኖራቸው ከሆነ በአብዛኞቹ ድምጽ የተደገፈው የውሳኔ ሃሳብ የማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ውሳኔ ይሆናል።

10. የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች አስገዳጅ ሁኔታ ካላጋጠማቸው በስተቀር የቀረበላቸውን ጉዳይ ከ30 ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ መርምረውና አጣርተው መወሰን ይኖርባቸዋል።

#### 8. የማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ሰብሳቢ ዳኛ ሥልጣንና ተግባር

የማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ሰብሳቢ ዳኛ የሚከተሉት ዝርዝር ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፦

1. ለፍርድ ቤቱ ክስ ሲቀርብለት ተከላሹን ጠርቶ ግራ ቀኙ በስምምነት አንድ አስማሚ እንዲመርጡ ያደርጋል።

7. Where the negotiator fails to negotiate within the prescribed time, the presiding judge shall refer the case to the first instance court that has three judges.

8. The first instance social court shall render appropriate decision in written form to dispose the case in accordance with the local custom, tradition and practice where the disputing parties fail to agree to negotiate thereof.

9. The judgement supported with a majority vote shall be the decision of the social court when judges have differences in decision making process.

10. The social court judges shall decide by examining and scrutinizing the submitted case not more than 30 days unless they faced an obligatory condition.

#### 8. Powers and Duties of the Presiding Judge of the Social Court

The presiding judge of the social court shall have the following particular powers and duties:

1. Causes the election of a negotiator based on the agreement of the disputing parties by summoning the defendant when a case is submitted to the court.



2. ባለጉዳዮች አስማሚ ለመምረጥ ያልተስማሙ እንደሆነ ከማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ዳኞች መካከል አንድ አስማሚ መርጦ ይህንኑ ለራሱ ለአስማሚው እና ለባለጉዳዮቹ ያሳውቃል።
3. ጉዳዩን በቀጥታ ክስ ጊዜም ይሁን በይግባኝ የሚያዩ ሶስት የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች ይሰይማል።
4. የማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ መዛግብት እና ሰነዶች በአግባቡ መያዛቸውን ይከታተላል፤ ያረጋግጣል።
5. የማኅበራዊ ፍርድ ቤቱን ዳኞች በአካባቢው ባህል እና ሥርዓት መሠረት ያስተዳድራል፤ ይመራል፤ ይቆጣጠራል።
6. ስለማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ የሥራ እንቅስቃሴ ለቀበሌው ምክርቤት እና ለታቀፈበት ወረዳ ፍርድ ቤት ወቅታዊ ዘገባዎችን ያቀርባል።
7. በቀበሌው ምክርቤት የሚሰጡትን መመሪያዎች ተግባራዊ ያደርጋል።
8. የሽምግልና ዳኝነት ስራውን ለማጠናከር በተለያዩ ጊዜያት በሚሰጡ ስልጠናዎች አማካኝነት የሚገኙ ግብዓቶችንና ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት በኩል የሚሰነዘሩ አስተያየቶች ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል።
9. ከአቅም በላይ የሆነ ችግር ሲያጋጥመው በቀበሌው አስተዳደር አማካኝነት ለቀበሌው ምክር ቤት በማቅረብ መፍትሄ እንዲያገኝ ያደርጋል።

2. Elects a negotiator among the judges and notifies this to the judge and to the parties when the disputing parties fail to elect a negotiator.
3. Assigns three judges both at the first instance and appellate level.
4. Follows up and ensures files and documents of the social court have been kept properly.
5. Administers, directs and supervises judges of the social court in accordance with local custom and norm.
6. Submits, periodic reports to the kebele council and the wereda which it is embraced\_about the performance of the social court.
7. Implements the rendered directives by the kebele council.
8. Causes to be implemented the input found with regard to training given in different times and suggestions forwarded on behalf of the pertinent bodies to the case to strengthen the judicial arbitration activities.
9. Causes to be solved by the kebele council through the kebele administrator when he faced force majeure.

## **9. የምክትል ሰብሳቢው ዳኛ ሥልጣንና ተግባር**

የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ምክትል ሰብሳቢ ዳኛ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. በሰብሳቢው ተለይቶ የሚሰጠውን ተግባር ያከናውናል፤
2. ሰብሳቢው በማይኖርበት ጊዜና ሁኔታ እርሱን ተክቶ ይሰራል፡፡

## **10. ስለ ማስቻያ ስፍራና ጊዜ**

1. የሽምግልና ዳኝነቱ የሚከናወነው ይህንን ለመፈፀም አመች ሆኖ በተገኘ ማናቸውም ስፍራ ይሆናል፡፡ ሆኖም የግል መኖሪያ ቤቶችና የመጠጥ መሽጫ ቦታዎችን አይጨምርም፡፡
2. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ /1/ ስር የተደነገገው ቢኖርም የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች መዛግብትንና ሌሎች የጽህፈት መሳሪያዎቻቸውን የሚያስቀምጡበት ቋሚ ቢሮ በቀበሌው ቅጥር ግቢ ይዘጋጅላቸዋል፡፡
3. እያንዳንዱ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት የነዋሪውን ሕዝብ የሥራ፣ የኑሮ እና የእምነት ሁኔታዎች ግምት ውስጥ በማስገባት የሽምግልና ዳኝነት ማከናወኛ ቀኑን እና ሰዓቱን ይወስናል፡፡

## **11. ከችሎት ስለመነሳት**

1. ማንኛውም የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኛ ከአንደኛው ተከራካሪ ወገን ጋር የቅርብ የስጋ ወይም የጋብቻ ዝምድና ወይም ፀብ ያለው ወይም ክርክር የተነሳበትን ነገር አስቀድሞ በዳኝነት በእርቅ መንገድ ያየው ከሆነ ከዳኝነት ይነሳል፡፡

## **9. Powers and Duties of the Deputy Presiding Judge**

The social court deputy presiding judge shall have the following particular powers and duties:

1. carries out particular functions given by the presiding judge;
2. acts on behalf of the presiding judge in his absence.

## **10. Place and Time of Hearing**

1. The arbitration shall be carried out in any appropriate place; however, this shall not include private homes and beverage selling houses.
2. Notwithstanding the provision of sub- article /1/ of this article, permanent bureau shall be prepared with in the kebele compound to place the kebele social court's files and other stationeries.
3. Every social court shall determine the date and time of judicial arbitration considering the work, the life style and beliefs of the residents.

## **11. Withdrawal of Judges**

1. Every social court judge is excluded from court if he has consanguineal or affinal relation or has quarrel with one of the disputing parties or has seen the case of dispute in advance being a judge through mediation.

2. የመከራዊ ፍርድ ቤት ዳኛው በራሱ ፈቃድ ካልተነሳ ከተከራካሪዎች ተቃዋሞ ሊቀርብበት ይችላል። ሌሎች ዳኞች ከችሎት የመነሳት ጥያቄውን መርምረው ከችሎት ስለመነሳት አለመነሳቱ ይወስናሉ።
3. የመከራዊ ፍርድ ቤት ዳኛው ከችሎት ይነሳ ወይም አይነሳም ተብሎ በተሰጠው ወሳኔ ላይ ይግባኝ ማቅረብ አይቻልም።

### ክፍል ሶስት

## ስለ ተጠሪነት እና በምክር ቤት ስለሚቀርቡ ዘገባዎች ይዘት

### 12. ስለ ተጠሪነት

1. የመከራዊ ፍርድ ቤቱ እና የየችሎቶቹ ሰብሳቢዎች ተጠሪነት ለቀበሌው ምክርቤት ይሆናል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ ስር የሰፈረው ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የመጀመሪያ ደረጃ ችሎት ሰብሳቢ እና የመከራዊ ፍርድ ቤቱ ዳኞች ቴክኒካዊ በሆኑ ጉዳዮች ለይግባኝ ሰሚው ችሎት ተጨማሪ ተጠሪነት ይኖርባቸዋል።

2. An objection from disputing parties may be raised if the judge is not willing to withdraw himself; other judges may examine and decide whether the judge shall be withdrawn or not.
3. It is impossible to plodge an appeal on the decision of the judge whether to be withdrawn or not.

### PART THREE

## Accountability and Content of Reports Presented to a Council

### 12. Accountability

1. The social court and the presiding judges shall be accountable to the kebele council.
2. Without prejudice to the provision stipulated under sub-article /1/ of this article, the presiding judge of the first instance court and the judges of the social court shall have an additional accountability to the appellate court with regard to technical matters.

### **13. ማኅበራዊ ፍርድ ቤት ለቀበሌው ምክርቤት ስለሚያቀርባቸው ዘገባዎች ይዘት**

1. የማኅበራዊ ፍርድ ቤት አግባብ ላለው የቀበሌ ምክር ቤት በየሦስት ወሩ እያዘጋጀ የሚያቀርበው ዘገባ ከዚህ በታች የተመለከቱትን ዋና ዋና ጉዳዮች ማካተት ይኖርበታል፦

ሀ/ የተከናወኑ አበይት ተግባራት፤

ለ/ ያጋጠሙ ዋና ዋና ችግሮች እና የተወሰዱ የመፍትሄ እርምጃዎች፤

ሐ/ አስተዳደራዊ መፍትሄ

የሚያስፈልጋቸው ሌሎች ጉዳዮች፡፡

2. የቀበሌው ምክር ቤት አፈጉባኤ የቀረበውን ዘገባ የበላዩ ለሆነው የወረዳ ወይም የከተማ ምክር ቤት አፈጉባኤ የማሳወቅ ሃላፊነት አለበት፡፡

### **14. በዘገባው ውስጥ እንዳይካተቱ ስለተከለከሉ ተግባራት**

1. ፍርድ ቤት ለመቅረብ በዝግጅት ላይ ያሉ ወይም ቀርበው በክርክር ሂደት ላይ የሚገኙ የተናጠል ጉዳዮችን በዘገባው ውስጥ ማንሳት ወይም ማካተት የተከለከለ ነው፡፡
2. የማኅበራዊ ፍርድ ቤቱን ክብር፣ እንዲሁም የዳኞችን ነፃነት እና ስብዕና ሊነኩ በሚችሉ ጉዳዮች ላይ መወያየት የተከለከለ ነው፡፡

### **13. Reports Content of Social Court Submitting to the Kebele Council**

1. The report of social council that shall be submitted to the pertinent kebele council, which is prepared in every three months, shall incorporate main cases stipulated here in under:

a) Major performances,

b) Main problems faced and measures taken as a resolution;

c) Other cases which need administrative measures.

2. The house speaker of the kebele council shall have a responsibility to notify the submitted report to the wereda or city council house speaker.

### **14. Prohibited Activities in the Report**

1. Cases in preparation to be submitted or on the pending shall be prohibited to be incorporated in the report.
2. It is prohibited to report on cases that defames the social court grace as well as the independence and dignity of judges.

**ክፍል አራት****ስለ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች ምርጫ****እና ከዳኝነት ሥራ ስለመሰናበት****15. በማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኝነት ለመመረጥ ስለሚያበቁ ሁኔታዎች**

1. በክልሉ ህገ-መንግሥት አንቀጽ /98/ ንዑስ አንቀጽ /4/ ድንጋጌ መሰረት የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኛ ቢሆን ይጠቅመኛል ብሎ ነዋሪው ህዝብ ያመነበትና ቢያንስ ማንበብ እና መፃፍ የሚችል፣ ሆኖ ማኅበረሰቡን ለማገልገል ፈቃደኛ የሆነ ማንኛውም ሰው የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኛ ሆኖ ሊመረጥ ይችላል፤ ሹመት የሚሰጥም በቀበሌዊ ምክር ቤት ይሆናል።
2. የቀበሌው ዋና አስተዳዳሪ የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞችን ለምክር ቤቱ አቅርቦ ያሾማል።

**16. ስለ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች ነፃነት**

የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች ከማንኛውም ወገን ጣልቃ ገብነት ነፃ ሆነው ስራቸውን ያከናውናሉ። ከሕግ ወይም ከአካባቢው ወግ እና ባህል በስተቀር በሌላ በማንኛውም ውስጣዊም ሆነ ውጫዊ ተጽዕኖ አይመሩም።

**PART FOUR****Election of Judges of the Social****Court and Removal from****Judiciary Function****15. Conditions to be Elected as a Judge of Social Court**

1. Any person in accordance with the provisions of sub-article /4/ of article /98/ of the regional constitution, assumed competent to be a judge by the people and at least be able to read and write, and volunteer to serve the society shall be elected as a social court judge thereon. Also the appointment is given by the kebele council.
2. The kebele main administrator shall submit the social court judges to the kebele council so as to get appointed.

**16. Independence of Social****Court Judges**

The judges of social court shall carry out their tasks free from the influence of any party; they shall not be directed either by other internal or external body influence without the law or local tradition and custom.

**17. ከማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኝነት****ስለመሰናበት**

የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኛ በሚከተሉት ምክንያቶች ከዳኝነት ሥራው ሊሰናበት ይችላል፦

1. ከቀበሌው ኗሪ ሕዝብ በሚገኝ አስተያየት ላይ ተመስርቶ የቀበሌው ምክር ቤት ከዳኝነት እንዲነሳ በአብላጫ ድምጽ ሲወስን፡፡
2. በወንጀል ተከሶ የተፈረደበት እንደሆነ፡፡
3. በፍላጎቱ ስራውን ለመልቀቅ ሲጠይቅ፡፡
4. የመኖሪያ አድራሻውን ከተመረጠበት ቀበሌ ወደ ሌላ ስፍራ ሲቀይር፡፡
5. ከዚህ ዓለም በሞት ሲለይ፡፡

**ክፍል አምስት****ስለ ማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች የሥራ****ነገር ሥልጣን እና ስለሚመሩባቸው****ሕጎች****18. ከባቢያዊ የዳኝነት ሥልጣን**

ማንኛውም የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት በዚህ አዋጅ መሠረት የሥራ-ነገር ሥልጣኑ የሆነውን ጉዳይ ለማየት የሚችለው፦

1. ተጠሪው ወይም ተከላሽ የሚኖረው ማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ በሚገኝበት ቀበሌ ሲሆን፡፡
2. ለክሱ መንስኤ የሆነው ንብረት የሚገኘው ወይም ድርጊቱ የተፈፀመው ማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ በሚገኝበት ቀበሌ ክልል ሲሆን ነው፡፡

**17. Withdrawal of a Social Court Judge**

A judge of a social court may be withdrawn from his judiciary activities on the following reasons:

1. When the kebele council decides by majority vote based on the opinion collected from the residents to withdraw him from the judicial power.
2. When the judge is charged and convicted of a criminal offence.
3. When the judge submits request for resignation on his own will.
4. When the judge changes his kebele residence where he was elected;
5. When the judge died.

**PART FIVE****Material Jurisdiction and Laws****Guiding Social Courts.****18. Local Jurisdiction**

Any social court of the kebele, in accordance with this proclamation, shall have material jurisdiction concerning a case when:

1. The respondent or defendant resides in the kebele where in the social court is located.
2. The subject matter of the dispute is located or the act is committed where the social court exists.

## 19. የፍትሐብሔር የዳኝነት ሥልጣን

1. ማንኛውም የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ ፍትሐብሔራዊ የሥራ-ነገር የዳኝነት ሥልጣን ይኖረዋል፦

ሀ/ በሚንቀሳቀስ ንብረት እስከ ብር 15,000 (አስራ አምስት ሺህ ብር)፡፡

ለ/ በማይንቀሳቀስ ንብረት እስከ ብር 25,000 (ሃያ አምስት ሺህ ብር) ፡፡

2. ማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች በሌሎች ሕጎች ለመደበኛም ሆነ ለከተማ ነክ ፍርድ ቤቶችና እንዲሁም ዳኝነት ነክ ተግባራትን ለሚያከናውኑ ሌሎች የመንግስት መስሪያ ቤቶች ከተሰጡት ውጪ ያሉና በአካባቢ ደረጃ የሚነሱ ሆነው በገንዘብ ሊተመኑ የማይችሉትንና ከዚህ በታች የተመለከቱትን ፍትሐብሔር ነክ ክርክሮችና አለመግባባቶች ተቀብሎ የመመርመርና የመዳኘት ሥልጣን ይኖራቸዋል፦

ሀ/ አጥር ወይም ቤት ስለማደስ የፍትሐብሔር ሕግ አንቀጽ 1218፤

ለ/ የጠፉ ነገሮች ወይም እንስሳት የፍትሐብሔር ሕግ አንቀጽ 1219፤

ሐ/ ስለመተላለፊያ ጦኞች እና ቧንቧዎች የፍትሐብሔር ሕግ አንቀጽ 1220፤

መ/ የመተላለፍ መብት የፍትሐብሔር ሕግ አንቀጽ 1221፤

## 19. Material Jurisdiction Concerning

### Civil Cases

1. Any kebele social court shall have material jurisdiction concerning on the following civil cases:

a) On movable property up to 15,000 /fifteen thousand/ birr.

b) On immovable property up to 25,000 /twenty five thousand/ birr.

2. The social courts shall have a power of examining and adjudging by receiving non pecuniary matters that have been specified herein under that shall be raised with local level of civil case disputes and disagreements, which are out of cases rendered for regular and urban courts by other laws as well as other governmental judicial organs which arise within the locality.

a) The civil code Article 1218 for repair of fence or house;

b) The civil code Article 1219 for lost things or animals;

c) The civil code Article 1220 for drainage canals and pipes;

d) The civil code Article 1221 for the right of way;

ሠ/ በእጅ ያለ መሬት የፍትሐብሔር ሕግ አንቀጽ 1222፤

ረ/ ስለ ዝናብ ውሃ የፍትሐብሔር ሕግ አንቀጽ 1245፤

ሰ/ ከወደታች የሚገኝ መሬት ግዴታዎች የፍትሐብሔር ሕግ አንቀጽ 1246

ሸ/ የውሃ መውረጃዎችን የመጥረግ/ የመስጠት ስራዎች የፍትሐብሔር ሕግ አንቀጽ 1247፡፡

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ እና /2/ ስር የሰፈሩት ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ማስረጃ ለሚያስፈልጋቸውና በመንግሥት ለሚሰጡ አንዳንድ ነፃ አገልግሎቶች አመልካች ድሀ ስለመሆኑ የሚያውቁ ከሁለት ያላነሱ የቀበሌው ነዋሪ ምስክሮችን በመስማት ማስረጃዎችን ይሰጣሉ፡፡

## 20. የወንጀል የስራ-ነገር ሥልጣን

የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የወንጀል ሕግ 8ኛ መጽሐፍ ስር የተካተቱትን እና ከዚህ በታች የተመለከቱትን የደንብ መተላለፍ ክሶች ለማየት ሥልጣን አላቸው፡

1. የዋጋ ቁጥጥርን የሚመለከቱ ሕጎችን ስለመጣስ አንቀጽ 790፤
2. የአድልዎ እርዳታ ስለመስጠት አንቀጽ 799፤
3. በመንግሥት መስሪያ ቤት የሚሰጡትን አፈሴላዊ ወረቀቶች በግድየለሽነት ስለመስጠት አንቀጽ 800፤

e) The civil code Article 1222 for land in hand;

f) The civil code Article 1245 for rain water;

g) The civil code Article 1246 for duties of land below;

h) The civil code Article 1247 for water drainages to clean / making canal works.

3. Without prejudice to the provisions stipulated under sub-article /1/ and /2/ of this article, renders evidences by hearing the kebele witnesses not less than two who know that the applicant is poor- for those some free services rendered by government.

## 20. Material Jurisdiction Concerning Criminal Cases

The kebele social court shall have jurisdiction to hear cases of violation included in the 8<sup>th</sup> Book of Criminal Code of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and indicated here in under:

1. Violation of Provisions on price Control Article 790;
2. Undue Favoring Article 799;
3. Careless handing over of Official Papers Article 800;



4. አፈሴላዊ ማስታወቂያዎችን ስለመጉዳት አንቀጽ 802፤
5. አስገዳጅ የሆኑ አፈሴላዊ መግለጫዎችን ወይም የሚመዘገቡ ነገሮችን ስለ አለመስጠት ወይም ስላለማስመዝገብ አንቀጽ 803፤
6. ስለ ተገቢ ያልሆነ ማስታወቂያ አንቀጽ 804፤
7. በሌለው ሥልጣን ስለመገልገል አንቀጽ 805፤
8. ስለ ባለሥልጣን የመርዳት እንቢታ አንቀጽ 806፤
9. ትዕዛዝን ስላለመፈፀም አንቀጽ 807፤
10. ያለ ፈቃድ ስምን ስለመለወጥ ወይም በሌላ ስም ስለመጠራት አንቀጽ 811፤
11. ስለ አስደንጋጭ መግለጫዎች፣ ወሬዎች ወይም ማስታወቂያዎች አንቀጽ 813፤
12. ሐሰተኛ የአደጋ ምልክት ስለመስጠት አንቀጽ 814፤
13. የሌሎችን ሥራ፣ ሰላምና እረፍት ስለማወክ አንቀጽ 815፤
14. ስለ ሃይማኖት የመስደብና የማዋረድ ንግግር አንቀጽ 816፤

4. Damage to Official Publications Article 802;
5. Failure to Make Compulsory Official Statements or Entries Article 803;
6. Undue Publications Article 804;
7. Abuse of Right Article 805;
8. Refusal to Lend Assistance to a Public Authority Article 806;
9. Refusal to Obey an Injunction Article 807;
10. Unauthorized Change or Assumption by another Name Article 811;
11. Alarming Announcements, News or Publications Article 813;
12. False Alarm Article 814;
13. Disturbance of Work or Rest of Others Article 815;
14. Blasphemous or Scandalous Utterances or Attitudes Article 816;

- |   |   |
|---|---|
| 15. የበዓል ቀናትን ስለመጠበቅ አንቀጽ 817፤                            | 15. Observance of Official Holidays Article 817;  |
| 16. አልኮል የሚያደርሰውን አደጋ ስለመከላከል አንቀጽ 818፤                   | 16. Measures against Alcoholism Article 818;  |
| 17. ሰክሮ ወይም አዕምሮ የሚያናውጥ ነገር ቀምሶ ሕዝብን ስለማወክ አንቀጽ 819፤      | 17. Causing Public Scandal while Drunk or Intoxicated Article 819;                        |
| 18. የምግብና የመጠጥ ቤቶችን ስለመጠበቅና ስለመቆጣጠር አንቀጽ 820፤             | 18. Supervision of Inns Article 820;  |
| 19. እንስሳትን በሚያስቅቅ ሁኔታ ስለማንገላታት አንቀጽ 822፤                  | 19. Scandalous Treatments of animals Article 822;   |
| 20. የሰዎችን ሰላማዊ ኑሮ ስለመንኳት አንቀጽ 823፤                        | 20. Petty Offences against other person's Safety Article 823;                             |
| 21. በአደገኞች ሰዎች ወይም በእንስሳት ላይ ተገቢውን ቁጥጥር ስላለማድረግ አንቀጽ 824፤ | 21. Failure to Exercise Proper Supervision over Dangerous Persons or animals Article 824; |
| 22. የሰዓት እላፊ እና በሌሊት መዘዋወርን ስለመቆጣጠር አንቀጽ 825፤             | 22. Control of Traffic at Night Article 825፤  |
| 23. መንገዶችን እና የሕዝብ መሰብሰቢያ ስፍራዎችን ስለመቆጣጠር አንቀጽ 827፤        | 23. Control of Streets and Public Places Article 827;                                     |
| 24. ምግቦችን መጠጦችንና ሌሎች ሸቀጦችን ስለመቆጣጠር አንቀጽ 833፤              | 24. Control of foodstuffs, Beverages and other Commodities Article 833;                   |
| 25. አስከሬን ስለመቅበርና ስለማቃጠል የወጣውን ደንብ ስለመጣስ አንቀጽ 837፤        | 25. Regulation of Burials and Cremations Article 837;                                     |
| 26. ስለ የእጅ እልፊትና ቀላል የኃይል ድርጊት አንቀጽ 840፤                  | 26. Assault and Minor Acts of Violence Article 840;                                       |
| 27. አስከሬን ወይም ቁስለኛን ስላለማስታወቅ አንቀጽ 841፤                    | 27. Concealment of Corpse or Injured Article 841;   |

28. ስለ በግል ነፃነት ላይ የሚፈፀሙ የደንብ መተላለፍ ጥፋቶች አንቀጽ 842፤
29. የግል የመጠበቅ መብትን ስለመንካት አንቀጽ 843፤
30. ስለ በክብር ላይ የሚፈፀሙ ቀላል ጥፋቶች አንቀጽ 844፤
31. ስለ በመልካም ስነምግባር እና መልካም ጠባይ/ሞራሊቲ/ ላይ የሚፈፀሙ ጥፋቶች አንቀጽ 845፤
32. ስለ አስነዋሪ የዝሙት ጥያቄ እና የብልግና ተግባር አንቀጽ 846፤
33. ስለ ብልግና ተግባር የሚያነሳ ማስታወቂያ መግለጫ ስለማውጣት አንቀጽ 847፤
34. የማስወረጃ ዘዴዎችን ስለማስታወቅ አንቀጽ 848፤
35. እጽዋትንና እንስሳትን ስለመጠበቅ አንቀጽ 850፤
36. የመንግሥትን እና የግል ንብረቶችን ስለመጠበቅ አንቀጽ 851፤
37. ስለ ቀላል ስርቆት አንቀጽ 852፤
38. እሽት ስለመቅጠፍ እና ከማሳ ስለመቃረም፤ አንቀጽ 853፤
39. ንብረቶችን መሰወር እና አግባብ ላለው ባለሥልጣን ስለማስታወቅ አንቀጽ 855፤

28. Petty offences against Personal Liberty Article 842;
29. Infringement of the Right to private Secrecy Article 843;
30. Slight Petty Offences against Honour Article 844;
31. Petty Offences against Decency and Morality Article 845;
32. Immoral Soliciting and Debauchery Article 846;
33. Advertising for Debauchery Article 847;
34. Publicity relating Abortion Article 848;
35. Protection of the Flora and Fauna Article 850;
36. Protection of Public and private property Article 851;
37. Petty Theft Article 852;
38. Pilfering and gleaning other's plot Article 853;
39. Failure to Notify the Competent Authority and Concealment of Property Article 855;

40. የሌላ ሰውን ንብረት ስለማበላሸት ወይም  
ዋጋው እንዲቀንስ ስለማድረግ አንቀጽ  
856፤

41. በሕዝብ ሐውልቶች ላይ ጉዳት ስለማድረስ  
አንቀጽ 857፤

42. የሌላውን ሰው ጥቅም በተንኮል ስለመጉዳት  
አንቀጽ 858፤

43. ስለወስላታነት አንቀጽ 859፤

44. ሌሎች ጥቅሞችን በማጭበርበር ስለማግኘት  
አንቀጽ 860፤

45. ስለ አውቃለሁ ባይነት አንቀጽ 861፤ እና

46. ያለፈቃድ ገንዘብ ስለመሰብሰብ አንቀጽ  
862፡፡

## 21. ስለ ወንጀል ክስ አቀራረብ

1. የደንብ መተላለፍ ጥፋቱ የተፈፀመው በሰው  
አካል፣ ነፃነት፣ ክብር ወይም ንብረት ላይ ሲሆን  
ክሱ የሚቀርበው በግል ተበዳይ ወይም እርሱ  
በሚወክለው የቅርብ ዘመድ ወይም በተበደለው  
ሰው በተመረጠ ሌላ ሰው አማካኝነት ሊሆን  
ይችላል፡፡
2. የደንብ መተላለፍ ጥፋቱ የተፈፀመው በክልሉ  
መንግሥት እና ሕዝብ ጥቅም ላይ በሆነ ጊዜ  
ክሱ የሚቀርበው እንደ አግባብነቱ  
በሚመለከተው የቀበሌ ፍትህ እና ደንብ  
ማስከበር ጽ/ቤት ወይም የቀበሌ አስተዳደር እና  
ፀጥታ ዘርፍ ወይም የአካባቢዉ የማኅበረሰብ  
አቀፍ ወንጀል መከላከል ፖሊስ አባል  
አማካኝነት ይሆናል፡፡

40. Defacement or Depreciation of Another  
Person's Property Article 856;

41. Damage to Public Monuments Article 857;

42. Malicious Injury to Another Person's  
Interests Article 858;

43. Filching Article 859;

44. Fraudulent obtaining of other Benefits  
Article 860;

45. Quackery 861;

46. Unauthorized Collections Article 862.

## 21. Instituting Prosecution of Crime

1. When offences are committed related  
to bodily injury, freedom, honor and  
property; the prosecution may be  
instituted by the victim himself or a  
close relative represented by him or  
any other person selected by him.
2. When offences are committed  
against the benefits of the regional  
state and the people, as deemed  
appropriate, be instituted by the  
concerned kebele justice and law  
enforcer office or administrative and  
security of a kebele or by a police  
member of the local community-  
based crime prevention.

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /2/ ስር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አግባብነት ያለው የፍትህ አካል ሥልጣኑ የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ነው በሚል የሚመልሳቸውን የደንብ መተላለፍ ጥፋቶች በማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ክልል የሚገኘው የፍትህ እና ደንብ ማስከበር ወይም አስተዳደር እና ፀጥታ ዘርፍ ወይም የዚህ ተመሳሳይ ሃላፊነት ያለበት የአካባቢው የማኅበረሰብ አቀፍ ወንጀል መከላከል ፖሊስ አባል ተቀብሎ በትዕዛዙ መሠረት ለማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ክስ ያቀርባል።

## 22. ስለ ቅጣት

የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት በዚህ አዋጅ መሠረት የቀረበለትን የደንብ መተላለፍ ክስ ካጣራ በኋላ ከሚከተሉት አንዱን ሊወስን ይችላል፦

1. ተከላሽ ጥፋተኛ ሆኖ ካገኘው ይቅርታ እንዲጠይቅ ያደርጋል፤ አስፈላጊ መሆኑን ከተረዳም የአካባቢውን ባህልና ልማድ መሠረት በማድረግ ለተጎዷው ተመጣጣኝ ካሳ እንዲከፍል ሊወስንበት ይችላል።
2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ፍርድ ቤቱ፦

ሀ. በማንኛውም ጥፋተኛ ላይ እስከ ብር 300 /ሦስት መቶ ብር/ ለመድረስ የሚችል የገንዘብ መቀጮ ሊወስንበት ይችላል። ገንዘቡም በፋይናንስ ሕግ መሰረት በደረሰኝ ተሰብስቦ ለመንግሥት ገቢ ይሆናል።

3. Without prejudice to the provisions stipulated under sub-article /2/ of this article, the justice and law enforcer of the social court or the administrative and security section or the police member of the local community-based crime prevention, that have similar responsibility, shall receive and submit offences of violation of laws to the social court when it is believed that the power is to the social court.

## 22. Penalties

The kebele social court, in accordance with this proclamation, may decide on one of the following after scrutinizing the offences:

1. When the court finds the defendant is guilty, it may order the offender to make an apology to the injured person and if it deems necessary, it decides fair compensation to be paid to the victim based on the local custom and tradition.
2. Without prejudice to the provision of sub-article /1/ of this article, the court:

A. may impose fines up to birr 300 (three hundred), the money shall be transferred to the government being collected with receipt in accordance with the finance law.

ለ. ከዚህ በላይ በፊደል ተራ /ሀ/ ድንጋጌ መሰረት ለመፈፀም ያልቻለ እንደሆነ ከ7 ቀን እስከ 1 ወር የሚደርስ ለጎብረተሰቡ ጠቃሚ የሆነ እና ከጥፋተኛው ሙያ ጋር ተዛማጅነት ያለው ማህበራዊ ተግባር እንዲፈጽም ሊወስንበት ይችላል።

ሐ. ከዚህ በላይ በፊደል ተራ /ለ/ ድንጋጌ መሠረት የተላለፈውን ውሳኔ ተከላሽ በሚኖርበት አካባቢ የሚገኘው የቀበሌ አስተዳደር በስሩ የሚያገለግለውን የማህበረሰብ-አቀፍ ወንጀል መከላከል ፖሊስ አባል ወይም የሚሊሻ ኃይል በመጠቀም በትዕዛዙ መሰረት የማስፈፀም ኃላፊነት አለበት። ውጤቱንም ለወሰነው ማህበራዊ ፍርድ ቤት ያሳውቃል።

### 23. ስለ ፍትሐብሔር ክስ አመሰራረትና

#### ሂደት

1. ማናቸውም የፍትሐብሔር ክስ ወይም አቤቱታ ለማህበራዊ ፍርድ ቤቱ በቃል ወይም በጽሁፍ ሊቀርብ ይችላል።
2. ተከላሹ ወይም ተጠሪው በቃል ወይም በጽሁፍ መልስ መስጠት ይችላል።
3. ጉዳዩን ለመመልከት የተመደበው የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኛ የአካባቢውን ባህልና ልማድ መሠረት በማድረግ ባለጉዳዮችን ለማግባባት በተናጠል ወይም በጋራ ማነጋገር ይችላል።

B. When he failed to execute according to this article sub-article 2(A), the social court may impose for a period of seven days to a month compulsory social activity in labour form which is compared to the offender's profession, and useful to the community.

C. The kebele administration in which the defendant lives shall have a responsibility to enforce the order to come true- the decision passed in accordance with provision /b/, by using the force of its own community-based crime prevention police member or militia force. It also notifies the outcome to the social court that has passed the decision.

### 23. Instituting and proceeding of Civil Case

1. Any civil case or complaint may be presented orally or in written to the social court.
2. The defendant or the respondent may reply orally or in written.
3. A judge assigned to hear the case may discuss with the parties either individually or in group to negotiate based on the local custom and tradition.

4. ማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ምስክሮችን አስቀርቦ ይሰማል። ምስክር የሚሰማውም በአካባቢው ባህል ወግና ልማድ መሠረት ይሆናል።

## 24. ስለ መጥሪያ አላላክ

1. በፍትሐብሔርም ሆነ በወንጀል ነክ ጉዳይ አቤቱታ ወይም ክስ የቀረበበት ወገን ወደ ማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ እንዲቀርብ የአካባቢውን ባህልና ወግ መሠረት ያደረገ መጥሪያ ይላክለታል።
2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ ድንጋጌ ቢኖርም ተጠሪው ወይም ተከላሹ ማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ተግባሩን በሚያከናውንበት ቦታ በአጋጣሚም ቢሆን ከተገኘ መጥሪያ መፃፉ አስፈላጊ ሳይሆን በማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ሰብሣቢ ስለቀረበበት ክስ ጉዳይ በቃል ሊነገረው ይችላል።
3. ተከላሹ ክስ ከቀረበበት በኋላ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ እና /2/ ስር ያሉት ድንጋጌዎች ተፈጽመው ተጠሪው ለመቅረብ ፈቃደኛ ሆኖ ያልተገኘ እንደሆነ በተያዘው ቀን ቀጠሮ ፍርድ ቤቱ በወሰነው የማስቻያ ቦታ ተገኝቶ መልስ እንዲሰጥ፣ ይህ ካልሆነ ግን ጉዳዩ በሌለበት የሚታይ መሆኑን የሚገልጽ ድጋሚ መጥሪያ ይላክለታል።

4. The social court may, as deemed as necessary, hear witnesses. The hearing of witnesses shall be in accordance with the local culture, tradition and custom.

## 24. Sending Summons

1. A person whom being suited against a civil or criminal case shall be sent a summon to appear before a social court based on the local custom and practice.
2. Notwithstanding the provision of sub-article /1/ of this article, where the respondent or defendant appears whether incidentally to the hearing place of the social court, the presiding judge may explain the case of the prosecution without the necessity of writing and sending the summon.
3. After the execution of provisions in sub-article /1/ and /2/ of this article, a second summon indicating the issue will be seen in the absence of the defendant if he is not volunteer to come on the adjournment of issue is sent for the second time.

4. ከዚህ በላይ የተመለከቱት አማራጮች ተፈጽመው ተከላሹ ያለበቁ ምክንያት በቀን ቀጠሮው ሳይቀርብ የቀረ እንደሆነ እና ጉዳዩ ፍትሐብሔር ነክ ሲሆን ተከላሹ በሌለበት ክርክሩ እንዲቀጥል ያደርጋል። ጉዳዩ የደንብ መተላለፍ ጥፋትን የሚመለከት በሆነ ጊዜ ደግሞ በቀበሌው የፍትሕና ደንብ ማስከበር ወይም በቀበሌው አስተዳደርና ፀጥታ ዘርፍ በኩል እንዲቀርብ ሊደረግ ይችላል።

5. ማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ምስክሮችን መስማት የመረጠ እንደሆነ የአካባቢውን ባህልና ወግ መሠረት ያደረገ መጥሪያ ይልክላቸዋል።

6. ማንኛውም ምስክር በአካባቢው ባህልና ወግ መሠረት በማኅበራዊ ፍርድ ቤት የተላከ መጥሪያ ደርሶት በቀን ቀጠሮው ለመቅረብ ፈቃደኛ ያልሆነ እንደሆነ በቀበሌው የፍትሕና ደንብ ማስከበር ጽ/ቤት ወይም በቀበሌው አስተዳደርና ፀጥታ ዘርፍ በኩል እንዲቀርብ ይደረጋል።

## 25. ውክልና

1. ከተከራካሪ ወገኖች አንዱ በዕድሜ፣ በሕመም፣ ወይም ከአቅም በላይ በሆነ ሌላ ማንኛውም ምክንያት ማኅበራዊ ፍርድ ቤት ቀርቦ መከራከር ያልቻለ እንደሆነ በቅርብ ዘመዱ ወይም በሌላ በመረጠው ሰው አማካኝነት በሚኖርበት የቀበሌ አስተዳደር በአማኞች ፊት ሊወከል ይችላል።
2. የቀበሌ አስተዳደሩም ውክልናውን ያፀደቀ መሆኑን የሚገልጽ የውክልና ማስረጃ ለወኪይ ይሰጠዋል።

4. The dispute proceeds in the absence of the defendant, after completing the above alternatives, when he fails to be there in the adjournment with out sufficient reason, and when the issue is civil case, he will be presented through the kebele justice and regulation enforcer or the kebele administration and security.

5. The social court shall send summon to the witnesses, when it prefers to hear them, based on the local custom and practice.

6. Cause to be presented any witness by the kebele justice and law enforcer office or the kebele administration and security sector when he is not volunteer to be presented on the adjournment after the submission of the social court's summon in accordance with the local custom and practice.

## 25. Representation

1. When one of the disputing parties fail to appear before the social court due to age, illness or any other force majeure he shall be represented by his close relative or any other selected person before witnesses in the kebele administration where he resides.
2. The kebele administrator shall render a representation evidence for the principal which explains about the approval.



3. የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ በይግባኝ ሰሚነት ስልጣኑ አይቶ የሰጠው ውሳኔ አግባብ ባለው ወረዳ ፍርድ ቤት ወይም የከተማ ነክ ጉዳዮች ፍርድ ቤት በሰበር ቀርቦ የሚታይ ከሆነ በቀበሌ አስተዳደሩ እውቅና የተሰጠው ውክልና በልዩ ሁኔታ ተቀባይነት ይኖረዋል።
4. በቀበሌ አስተዳደሩ አማካኝነት እማኞች ባለብት የሚሰጥ ውክልና ለማኅበራዊ ፍርድ ቤት ክርክር ሲባል ብቻ የሚሰጥ ይሆናል። የውክልናው አሰጣጥ ዝርዝር ይህንን አዋጅ ተከትሎ በሚወጣ ደንብ ይወሰናል።
5. ከተከራካሪ ወገኖች አንዱ የመንግሥት ወይም የግል ድርጅት ወይም ሌላ የሕግ ሰውነት ያለው አካል በሆነ ጊዜ ክርክሩ ድርጅቱ በሚወክለው ሰው አማካኝነት ይቀርባል።

## 26. ስለ ይግባኝ

1. የማኅበራዊ ፍርድ ቤት የመጀመሪያ ደረጃ ችሎት በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ወገን ጉዳዩን ለዚሁ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት በይግባኝ ሊያቀርብ ይችላል። ሆኖም በሚከተሉት ምክንያቶች ካልሆነ በስተቀር ይግባኝ ለማቅረብ አይቻልም፦
  - ሀ. የመጀመሪያ ደረጃ ችሎቱ የቀረበለትን ማስረጃ ሳይቀበል የቀረ እንደሆነ፤

3. When the rendered decision by the kebele social court with a jurisdiction of the appellate shall be heard with cassation by the appropriate wereda court or urban cases court, the representation recognized by a kebele administrator shall have a special acceptance.
4. The representation that shall be rendered before witnesses with regard to the kebele administrator shall be served only for the social court disputes. Particulars of rendering representation shall be determined by a regulation that shall be issued following this proclamation.
5. When one of the disputing parties is governmental or private organization or any other legal body, the case shall be presented through the person represented by therein.

## 26. Appeal

1. Any party aggrieved by a decision of the first instance social court may lodge his appeal to the appellate hearing social court. Lodging an appeal shall not, however, be possible except under the following reasons:
  - A. Where the first instance court dose not accept an evidence presented to it;

**ለ. ውሳኔው ግልጽ የሆነ አድልኦ ተፈጽሞበታል የሚያሰኝ ሁኔታ መኖሩ ወይም ፍርድን የሚያዛቡ ሌሎች ማናቸውም ድርጊቶች መፈፀማቸው ከተረጋገጠ፤**

**ሐ. ችሎቱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ /19/ ንዑስ አንቀጽ /3/ ስር ከተጠቀሰው ውጪ የአንዱን ወገን ክርክር ሰምቶ ሌላውን ሳይሰማ ውሳኔ ሰጥቶ ከሆነ፤**

**መ. ከዚህ በላይ ከተጠቀሱት ውጪ በሌሎች ሕጎች ለይግባኝ ምክንያት ተብለው በተጠቀሱ ጉዳዮች ፡፡**

**2. ይግባኙ ሊቀርብ የሚችለው የመጀመሪያ ደረጃ ችሎቱ ውሳኔ በሰጠ በሃያ ቀናት ውስጥ ይሆናል፤**

**3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /2/ ስር የተደነገገው ቢኖርም በውሳኔው ቅሬታ ያለው ወገን ከፍ ብሎ በተጠቀሱት ቀናት ውስጥ ይግባኙን ያላቀረበው በከባድ እክል ምክንያት መሆኑን በማስረጃ ካረጋገጠ ይግባኙን እንዲያቀርብ ከተፈቀደለት ቀን ጀምሮ ለይግባኝ ሰሚው ችሎት በአምስት ቀናት ውስጥ ሊያቀርብ ይችላል፡፡**

**B. Where there is an indication that open partiality is committed in a decision or any other in justice acts are confirmed;**

**c. Where the court renders decision up on hearing one party and without hearing the other one, out of the specified provision under sub-article /3/ of article /19/ of this proclamation;**

**d. Out of these cases specified herein above, on cases of appellate stated by other laws.**

**2. The appeal may be lodged within 20 (twenty) days of a decision rendered by the first instance social court;**

**3. Notwithstanding to the provision of sub-article /2/ of this article, a party who is aggrieved by a decision of the court and fails to lodge his appeal within the days stated herein above due to force majeure which is supported by an evidence, he may lodge the appeal to the appellate hearing court within 5 (five) days commencing from the date of approval to submit appeal.**

4. ይግባኝ ሰሚ ችሎቱ ጉዳዩን ካጣራ በኋላ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ ከፊደል ተራ /ሀ/ እስከ /መ/ ከተዘረዘሩት ቢያንስ አንዱ ተፈጽሞ ካገኘው ሌላኛውን ወገን በመጥራት እንደገና አከራክሮ ለማስማማት ጥረት ያደርጋል። ስምምነት ላይ ለመድረስ ያልተቻለ እንደሆነ ተገቢ መስሎ የታየውን ውሳኔ ይሰጣል፤ ውሳኔውም በይግባኝ ደረጃ የመጨረሻ ይሆናል።

## 27. ስለ ሰበር

1. ማኅበራዊ ፍርድ ቤት በይግባኝ ሰሚነት ስልጣኑ አይቶ በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ማንኛውም ወገን የይግባኝ ውሳኔው በተሰጠ በ10 ቀናት ውስጥ የሰበር አቤቱታ ለማቅረብ ያመቸው ዘንድ ውሳኔው ተገልብጦ እንዲሰጠው ሊያመለክት ይችላል።
2. ማመልከቻው የቀረበለት የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤትም ማመልከቻው በደረሰው በ15 ቀናት ውስጥ የመዝገቡን ትክክለኛ ግልባጭ ለአመልካች ይሰጠዋል።
3. አመልካች የመዝገቡ ግልባጭ በደረሰው በ10 ቀናት ውስጥ የሰበር አቤቱታውን አዘጋጅቶ አግባብ ላለው የወረዳ ፍርድ ቤት ወይም የከተማ ነክ መጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ያቀርባል።

4. Where the appeal hearing court finds the committal of at least one of the enumerations listed from “a” up to “d” under sub-article /1/ of this article, it shall summon the parties and put an effort to negotiate them by hearing the case. When the parties fail to negotiate, it shall however render a decision it assumes appropriate. This decision becomes the final in the appellate level.

## 27. Cassation

1. Any party who aggrieved with the social court’s decision of an appellate jurisdiction of the social court, may request the decision to be rendered for him with in 10 (ten) days after the decision of appellate rendered- necessary to submit the cassation complaint.
2. The kebele social court that received an application shall render the correct copy of file to the applicant within 15 (fifteen) days from an application is submitted.
3. The applicant shall prepare and submit his cassation complaint to the pertinent wereda court or the first instance urban case court within 10 (ten) days after the copy file of summation.

4. አመልካች የሰበር ጥያቄውን በጊዜ ገደቡ ውስጥ ያላቀረበው በከባድ እክል ምክንያት መሆኑን የወረዳው ፍርድ ቤት ወይም የከተማ ነክ ጉዳዮች ፍርድ ቤት አይቶ ሲፈቅድለት ብቻ ከተፈቀደለት ቀን ጀምሮ በ10 ቀናት ውስጥ የመዝገቡን ግልባጭ ከይግባኝ ሰሚው የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት በመቀበል የሰበር አቤቱታውን አዘጋጅቶ ፈቃዱን ለሰጠው ፍርድ ቤት ያቀርባል።

5. በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ /1/ እስከ /4/ የተመለከቱት ድንጋጌዎች ቢኖሩም አንድ ጉዳይ በሰበር ቀርቦ ሊታይ የሚችለው፦

ሀ. ማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ከስልጣኑ ውጭ የሆነ ጉዳይ አይቶ የወሰነ እንደሆነ፤

ለ. ውሳኔው የዜጎችን መሰረታዊ መብቶች እና ነፃነቶች በግልፅ የሚጋፋ ሆኖ የተገኘ እንደሆነ ነው፤

ሐ. የወረዳው ወይም የከተማ ነክ ጉዳዮች ፍርድ ቤት በሰበር አይቶ የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል።

#### **28.ስለ ወጭ አሸፋፈን**

በፍርድ ቤቱ በሚደረግ ክርክር እያንዳንዱ ተከራካሪ ወገን የራሱን ወጭ ይሸፍናል። ሆኖም ከሳሽ ክስ ያቀረበው ተከሳሽን ለማጥላላት በሆኑን ፍርድ ቤቱ ካመነበት ለተከሳሹ እስከ ብር 100 (አንድ መቶ ብር) የሚደርስ ኪሳራ እንዲከፍል ሊወስን ይችላል።

4. Only when it is permitted by the wereda court or by urban case court that the applicant did not plodge his cassation due to force majeure, the applicant plodges to the court that gave him the permission, his cassation complaint by preparing, receiving the copy file of the summation from the social appellate court commencing from 10 (ten) days of permission.

5. Notwithstanding the provisions stipulated from sub-article /1/ up to /4/ of this article, the law case may however be heard in cassation under circumstances:

A. Where the social court renders a decision on a case which fails outside its jurisdiction;

B. Where the decision is found explicitly transgressing fundamental rights and freedoms of the citizens;

C. The decision that the wereda or urban case court render up on hearing the case by way of cassation shall be the final.

#### **28. Coverage of Expenses**

Each party covers its own expense in the process of argument in the court. However, the court may decide up to 100 (hundred birr) loss on the accuser if it believes that the accuser accused the defendant deliberately to use badly.

## 29. ስለ ውሳኔ አፈፃፀም

1. በቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤት የመጀመሪያ ደረጃ ችሎት የሰጠው ውሳኔ በይግባኝ ሰሚው ችሎት ካልታገደ በስተቀር በተሰጠ በ15 ቀናት ውስጥ መፈፀም ይጀምራል።
2. የማኅበራዊ ፍርድ ቤት በይግባኝ ሰሚነት ስልጣኑ የሰጠው ውሳኔ አግባብ ባለው የወረዳ ፍርድ ቤት ወይም የከተማ ነክ ጉዳዮች ፍርድ ቤት ካልታገደ በስተቀር ከ5 ቀናት በኋላ ተፈፃሚ መሆን ይጀምራል።
3. በማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ የሚሰጡ ትዕዛዞችን እና ውሳኔዎችን እንደተገቢነቱ የቀበሌው አስተዳደር ወይም የከተማ ደንብ ማስከበር አካላት በአካባቢው ባህል ወግና ልማድ መሰረት የማስፈፀም ኃላፊነት አለባቸው።
4. ማናቸውም ማኅበራዊ ፍርድ ቤት ውሳኔውን አሳማኝ ባልሆነ ምክንያት ለመፈፀም ፈቃደኛ ሆኖ ባልተገኘ በማንኛውም ሰው ላይ እንደጉዳዩ ቀላልነት ወይም ከባድነት ከብር 25 (ሃያ አምስት ብር) የማያንስና ከብር 100 (አንድ መቶ ብር) የማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ ሊወስንበት ይችላል። ገንዘቡም በፋይናንስ ህግ መሰረት በደረሰኝ ተሰብስቦ ለመንግሥት ገቢ ይሆናል።

## 29. Execution of Decision

1. Unless a stay of execution is ordered by the appellate court, the decision of the first instance social court shall commence the execution within 15 (fifteen) days.
2. The rendered decision by social court jurisdiction shall start its application after 5 (five) days unless a stay of execution by pertinent wereda court or urban case court is ordered.
3. The kebele administration or the city law enforcer bodies shall have a responsibility to cause the execution of the rendered orders and decisions by the social court as its appropriateness in accordance with the local culture, tradition and custom.
4. Any social court may decide money fine on anybody who is not volunteer to execute the decision without sufficient reason not less than 25 (twenty five) birr and not more than 100 (hundred) birr as to the cases simplicity or complexity. The money is transferred to the government being collected with receipt.

### 30. ስለ ወንጀል ተጠያቂነት

1. ከዚህ በላይ በአንቀፅ /29/ ንዑስ አንቀፅ /4/ መሰረት የገንዘብ መቀጮ ተጥሎበትም የማኅበራዊ ፍርድቤቱን ውሳኔ ያላስፈፀመ ወይም ውሳኔውን አሳማኝ ባልሆነ ምክንያት ለመፈፀም ፈቃደኛ ያልሆነ፡፡
2. ከውሳኔ መፈፀም እና ማስፈፀም ውጪ ባለ-የማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ ስራዎች ላይ ትዕዛዝ ተሰጥቶት አሳማኝ ባልሆነ ምክንያት መፈፀም ያልቻለ፡፡
3. በማኅበራዊ ፍርድቤቱ ሥራ ላይ እንቅፋት የሆነ እና ሁከት የፈጠረ ማንኛውም ሰው በሰብሳቢ ዳኛው አመልካችነት በአካባቢው ፖሊስ ጽ/ቤት ተገቢው ምርመራ ተጣርቶበት በሚመለከተው የፍትሕ አካል በኩል አግባብ ባለው የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የወንጀል ሕግ አማካኝነት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

### 31. በማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች እና በሌሎች አካላት መካከል መኖር ስለሚገባው ግንኙነት

1. ማንኛውም ህዝባዊም ሆነ መንግሥታዊ ተቋም ለማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች ተገቢውን ድጋፍ የማድረግ ግዴታ አለበት፡፡
2. የክልል ፍትሕ ቢሮ በተለይም የወረዳ ፍትሕ ጽህፈት ቤቶች፡ የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች የሕግ ክህሎታቸውን ለማሳደግ ይቻላቸው ዘንድ በየጊዜው ስልጠና የመስጠት ኃላፊነት አለባቸው፡፡

### 30. Criminal Liability

1. A person even if \_convicted with fine not cause to execute the social court decision or who is not volunteer to execute the decision without sufficient reason, based on herein above sub /4/ of article /29/.
2. A person who could not execute on the social court activities rendered an order, with out sufficient reason with the exception of executes and causes to execute decisions.
3. Any person who is obstacle to the social court activity and creates quarrel shall be held appropriate investigation with the local police office on behalf of the presiding judge application shall be accountable with regard to the appropriate Ethiopian Federal Democratic Republic Criminal Law on behalf of the pertinent justice body.

### 31. The Relationship between Social Courts and other Bodies

1. Any public as well as government institution shall have duty to render appropriate support for social courts.
2. The regional justice bureau-especially the wereda justice offices shall have a responsibility to train the social court judges periodically in order to scale up their legal capacities.

3. ስልጠና መውሰድ ለሚገባቸው የማኅበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች የውሎ አበልና እንደ አስፈላጊነቱ የመጓጓዣ ወጪዎችን የቀበሌ ጽህፈት ቤቶች ይሸፍናሉ።
4. ለማኅበራዊ ፍርድ ቤቱ አስፈላጊ የሆኑ የጽሕፈት መሣሪያዎችንም ሆነ ሌሎች ቁሳቁሶች የሚመለከተው ቀበሌ ጽ/ቤት የማቅረብ ኃላፊነት አለበት።
5. ማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች የመዛግብት እና የሰነድ አያያዝን አስመልክቶ ድጋፍ ባስፈለጋቸው ጊዜ በአካባቢው በሚገኙ የፍትሕና አስተዳደር ተቋማት አማካኝነት የሙያ፣ የገንዘብ ፣ የማቴሪያል እና የሰው ኃይል ድጋፍ ይደረግላቸዋል።

### **ክፍል ስድስት**

### **ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

### **32. ስለተሻሩ እና ተፈፃሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች**

1. የተሻሻለው የቀበሌ ማኅበራዊ ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያ እና ስልጣንና ተግባራት መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 151/2000 ዓ.ም ተሸሮ በዚህ አዋጅ ተተክቷል።
2. ይህንን አዋጅ የሚቃረን ማናቸውም ሕግ፣ ደንብ፣ መመሪያ ወይም የተለመደ አሰራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተሸፈኑት ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም።

3. The kebele administration offices shall pay the perdeim, (and as its necessity transport costs) of the social court judges who need training thereof.

4. The pertinent kebele administration office shall have a responsibility to submit the necessary stationeries as well as other materials to the social court.

5. The social courts shall be supported with professional, fiancial, material and human resource with regard to the local justice and administration institutions where they need support concerning to files and documents keeping.

### **PART SIX**

### **MISCELLANEOUS**

### **PROVISIONS**

### **32. Repealed and Inapplicable Laws**

1. The revised kebele social courts establishment and powers and duties determination proclamation No 151/2007 is hereby repealed and replaced by this proclamation.
2. Any law, regulation, directives or customary practice inconsistent with this proclamation shall be inapplicable to matters provided in this proclamation.

**33. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ**

ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት በአዋጅ ቁጥር 151/2000 ዓ/ም ድንጋጌዎች መሠረት ተጀምሮ ያልተቋጨ ጉዳይ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች እስካልተቃረነ ድረስ በተጀመረበት አግባብ እልባት ያገኛል።

**34. ደንብ የማውጣት ስልጣን**

የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ ሙሉ ተፈጻሚነት የሚያስፈልጉትን ደንቦች ሊያወጣ ይችላል።

**35. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ**

ይህ አዋጅ በክልሉ መንግሥት ዝክረ- ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

**ባሕርዳር**

**ሰኔ 14 ቀን 2009 ዓ.ም**

**ገዱ አንዳርጋቸዉ**

**የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት**

**ፕሬዚደንት**

**33. Transitional provision**

A case that started with the proclamation No 151/2007 provisions and not finished prior to the issuance of this proclamation shall be solved as the commencement of the issue as far as it is not contradicting with this proclamation.

**34. Power to Issue Regulation**

The council of the regional government may issue regulations necessary for the complete implementation of this proclamation.

**35. Effective Date**

This proclamation shall come in to force as of the date of its publication in the Zikre-Hig Gazette of the regional state.

**Done at Bihar Dar,**

**This 21<sup>st</sup> Day of June, 2017**

**Gedu Andargachew**

**President of the Amhara National**

**Regional State.**



